

**HRVATSKI MEMORIJALNO-DOKUMENTACIJSKI
CENTAR DOMOVINSKOG RATA**

Marulićev trg 21, 10000 Zagreb

Tel/fax. +3851 48-28-268/221

MB: 1909592, OIB: 57527861125, RAZDJEL:055 GLAVA: 35 RKP:40623

e-mail: centar@centardomovinskograta.hr

SWIFT HPBZHR2X, IBAN HR9223900011100322371

**PLAN RADA ZA
2018.**

Klasa: 001-02/17-02/01

Ur.broj: 568-01-17-01

U Zagrebu, 29. prosinca 2017.

I. Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata i njegov ustroj.....	3
II. Ciljevi i rad Centra u 2018.	5
<i>- izniman značaj stručnog i znanstvenog usavršavanja zaposlenika Centra</i>	
<i>- stvaranje vlastite knjižnice</i>	
<i>- značaj odlazaka na „teren“</i>	
<i>- utvrđivanje izravnih demografskih gubitaka RH u Domovinskom ratu</i>	
<i>- kulturno-znanstvena djelatnost</i>	
<i>- izdavačka djelatnost.</i>	
III. Obrazloženje prijavnica predloženih programa javnih potreba u kulturi za 2018.	16

I. Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata i njegov ustroj

Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata (dalje: Centar) utemeljen je kao javna znanstvena ustanova - specijalizirani arhiv, sa zadaćom prikupljanja, sređivanja, čuvanja te stručnoga i znanstvenoga istraživanja i publiciranja gradiva iz Domovinskoga rata. Centar je osnovan na zahtjev Sabora Republike Hrvatske, osnivač Centra je Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Ministarstvo kulture RH, u okviru ovlasti Vlade RH. Smješten je u zgradi Hrvatskog državnog arhiva na Marulićevom trgu 21 u Zagrebu.

Odluka o osnivanju Centra potvrđena je na Saboru RH u prosincu 2004. godine, a imenovanjem v.d. ravnatelja 2. ožujka 2005. godine Centar je počeo s radom. Osnivanjem Centra željelo se naglasiti da je Domovinski rat jedno od najsajnijih razdoblja hrvatske povijesti i temelj suvremene hrvatske države, a sam datum početka rada Centra – 2. ožujka (2005.) - simboličan je, jer je na taj datum 1991. došlo do prvog većeg oružanog sukoba između hrvatske policije i srpskih terorista u Republici Hrvatskoj.

Zapošljavanjem zaposlenika u veljači 2006. godine, nakon provedenoga javnog natječaja, završen je glavni dio ustrojavanja Centra. Od tada se u Centru intenzivno prikuplja i sređuje arhivsko gradivo iz Domovinskoga rata, te provode programske aktivnosti u cilju znanstvenog prikaza događaja iz Domovinskog rata. Na kraju 2006. godine Centar je imao 15, a od kraja 2007. godine do danas ima ukupno 18 zaposlenika.

Većina zaposlenika su diplomirani povjesničari (sedmero zaposlenika je doktoriralo, a četvero je na doktorskom studiju).

Svi zaposlenici Centra kojima je to uvjet za posao položili su stručni arhivski ispit. Centar ima pet zaposlenika sa zvanjem viši arhivist.

Centrom rukovodi ravnatelj, a u radu mu pomaže pomoćnik ravnatelja.

Arhivska djelatnost Centra organizirana je kroz:

I. Odjel za arhivsko gradivo, koji je prema Statutu Centra podijeljen na:

- Odsjek za konvencionalno gradivo,
- Odsjek za nekonvencionalno gradivo (fotografija, film, video zapisi)

Uz spomenuti Odjel u Centru su ustrojeni i slijedeći odjeli:

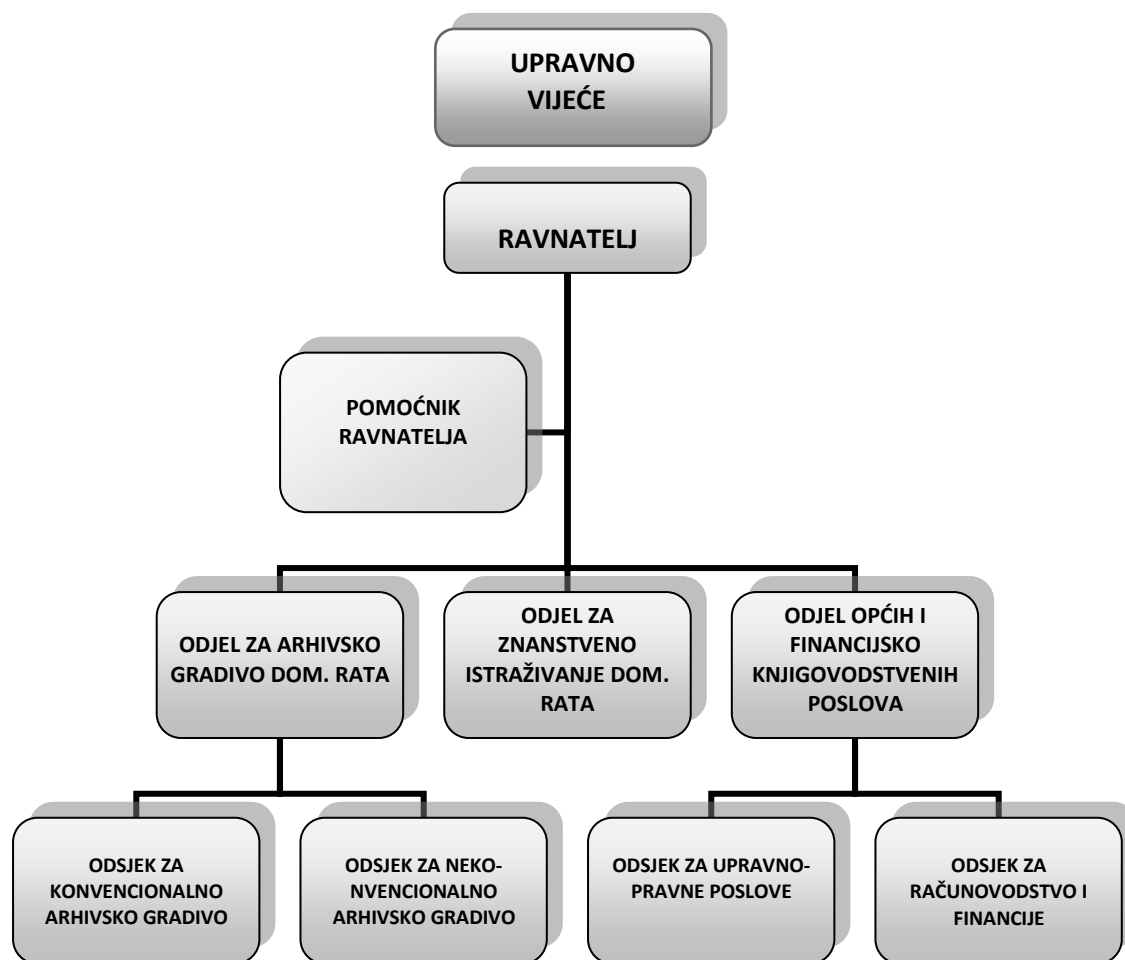
II. Odjel za znanstveno istraživanje Domovinskog rata

III. Odjel za opće i financijsko-knjigovodstvene poslova, podijeljen na:

- Odsjek za upravno-pravne poslove
- Odsjek za računovodstvo i financije

Spomenuti Odjeli ustrojeni su na način da se maksimalno vodilo računa o racionalnom rasporedu djelatnika, što zahtjeva izniman napor zaposlenika koji se, ovisno o novim zakonima i potrebama, stručno osposobljavaju na raznim seminarima i predavanjima. Jednako tako, i ostalim zaposlenicima omogućeno je stručno osposobljavanje i usavršavanje. Sve navedeno nastojat će se ispoštovati i u 2018. godini.

Organizacijska shema Centra:

II. Ciljevi i rad Centra

Rad Centra uvjetovan je Zakonom o Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata, što u najvećem dijelu određuje dugoročne planove rada Centra, pa tako i plan rada za 2018. godinu:

- **arhivska djelatnost,**
- **znanstveni rad i**
- **izdavačka djelatnost,**
- **osiguravanje uvjeta za dostupnost arhivskog gradiva znanstvenicima i**
- **daljnji rad na očuvanju statusa Centra kao značajne arhivske i znanstvene ustanove.**

S obzirom na netočnu ili površnu prezentaciju pojedinih događaja iz Domovinskog rata u dijelu medija i javnosti u Hrvatskoj, Centar i u 2018. godini planira održati promocije svojih izdanja i predavanja o temama iz Domovinskog rata. Datumi i teme predstavljanja i predavanja dogovaraju se tijekom godine, ovisno o raznim obljetnicama i pozivima/zamolbama koje su upućene Centru.

Sukladno sadržaju Strateškog plana Centra za 2018.-2020. godinu, Centar će nastojati održati dinamiku i razinu dosadašnjih predavanja, kao i suradnju sa srodnim ustanovama u državi i inozemstvu, a zbog dosadašnje središtenosti gradiva, odnosno potrebe njegova daljnega sređivanja primarna aktivnost Centra i dalje je arhivska djelatnost, koja uzima mnogo vremena.

Arhivska djelatnost propisana je Zakonom o radu Centra, a znanstveni rad i izdavačka djelatnost neophodni su radi objektivnog prikaza Domovinskog rata i pojedinih događaja iz toga razdoblja, odnosno radi prezentacije rezultata znanstvenog rada i podataka koji su argumentiran odgovor na poluinformacije ili netočne interpretacije pojedinih događaja nametnute javnosti kroz medije. Uostalom u Zakonu o radu Centra, u opisu njegove djelatnosti posebno je istaknuto:

- **prikupljanje,**
- **sređivanje,**
- **čuvanje i**
- **zaštita arhivskog gradiva iz Domovinskog rata.**

S obzirom na Zakon o Centru, djelatnost Centra podrazumijeva i:

- **stručno i znanstveno istraživanje Domovinskog rata,**
- **publiciranje dokumentacije i podataka o Domovinskom ratu, odnosno omogućavanje znanstvenicima uvid u arhivsko gradivo,**
- **organizaciju stručnih i znanstvenih predavanja i skupova, kao i**
- **organizaciju izložbi o Domovinskom ratu.**

Sve to, kao i prethodnih godina, Centar će nastojati provesti u 2018. godini.

Osim toga, Centar će pojačati rad na konačnom popisu smrtno stradalih građana Republike Hrvatske u Domovinskom ratu.

S obzirom na to da je osnivač Centra Republika Hrvatska, rad Centra u najvećoj mjeri ovisi o sredstvima za rad dobivenim iz državnog proračuna, odnosno od Ministarstva kulture RH. Stoga se može predvidjeti da će se i financijski plan za 2018. godinu temeljiti i zadržati u okviru Financijskog plana za 2017. godinu, a njegovo ostvarenje ovisit će o situaciji u državi, odnosno odobrenim sredstvima od Ministarstva kulture RH, te vlastitim prihodima Centra. Kao i do sada, pojedina izdanja Centra bit će objavljena u suradnji sa srodnim ustanovama.

- Izniman značaj stručnog i znanstvenog usavršavanja zaposlenika Centra

U obavljanju svoje djelatnosti Centar će i dalje biti otvoren prema svima koji svojim projektima mogu doprinjeti stručnoj ili znanstvenoj prezentaciji događaja iz Domovinskoga rata. U tom cilju, Centar će 2018. nastaviti, samostalno ili u suradnji sa srodnim znanstvenim ustanovama, poticati znanstveno-istraživačku i izdavačku djelatnost o Domovinskom ratu.

Upravo je sređenost gradiva i njegova dostupnost preduvjet za objektivno i znanstveno iznošenje činjenica te cjeloviti prikaz Domovinskog rata. Dakako, preduvjet su i objektivni znanstvenici koji su svoj istraživački rad spremni na duže vrijeme posvetiti problematici toga razdoblja hrvatske povijesti. Bez stručnog usavršavanja zaposlenika nije moguće ostvariti plan razvoja Centra u respektabilnu znanstvenu ustanovu, niti se mogu ostvariti strateški ciljevi Centra.

Centar će stoga, da bi uz prikupljanje i sređivanje gradiva stvorio i znanstvenike koji će o Domovinskom ratu govoriti stručno i argumentirano, a sukladno planu razvoja Centra u respektabilnu znanstvenu ustanovu za tematiku Domovinskog rata, i u 2018. nastaviti financijski pomagati, dakako sukladno svojim mogućnostima, stručno i znanstveno usavršavanje svojih zaposlenika, te poticati znanstveni rad svojih zaposlenika, u mjeri koja neće utjecati na arhivsku djelatnost Centra.

-Stvaranje vlastite knjižnice

Centar stvara vlastitu knjižnicu o Domovinskom ratu, jer su rad na povijesnim izvorima i uvid u stručnu literaturu preduvjeti objektivnom pisanju povijesti. Stoga će, radi potpore istraživačkoj djelatnosti, Centar i u 2018. nastaviti s prikupljanjem knjiga, časopisa i drugih tiskovina i publikacija koje su tematski vezane uz Domovinski rat.

- Značaj odlazaka na „teren“

Iz istoga razloga – radi što veće objektivnosti u radu i interpretacijama pojedinih događaja, drži se da je važno da znanstvenici, ako je moguće, obiđu mjesta događaja iz Domovinskog rata o kojima pišu i razgovaraju s osobama koje su izravno sudjelovale u tim događajima. Stoga je Centar do sada poticao svoje zaposlenike na neposredno sudjelovanje u obilježavanju važnih datuma i događaja iz Domovinskog rata, što je bila svojevrsna „terenska nastava“, ali i terensko istraživanje, prilikom kojeg su zaposlenici upoznali ambijent pojedinog područja izravno pogođenog ratom i neprijateljskim djelovanjem u Domovinskom ratu, ali i atmosferu među stanovništvom i braniteljima toga područja, koju im mogu opisati neposredni sudionici tih događaja kroz svoja sjećanja („memoarsko gradivo“). Centar će i tijekom 2018. nastaviti s tom praksom, jer je, s obzirom na dugoročne, strateške planove o razvoju Centra, obilazak mjesta važnijih događaja iz Domovinskog rata i razgovor s njihovim sudionicima jedan od važnih ciljeva koje Centar treba ispuniti u narednom razdoblju (stvaranje memoarskog gradiva).

- Utvrđivanje izravnih demografskih gubitaka RH u Domovinskom ratu

Tijekom 2018. Centar će nastaviti s ažuriranjem podataka o poginulim braniteljima i civilima u Domovinskom ratu, odnosno rad na projektu *Izravni demografski gubici Republike Hrvatske u Domovinskom ratu*. Dakako, ovisno o novim podacima, Centar će nastaviti i s unosom podataka u bazu podataka Centra o poginulima u Domovinskom ratu na okupiranom području RH (područje „RSK“, dakle uglavnom osobe srpske narodnosti), što je preduvjet za realizaciju projekta cjelovitog popisa žrtava Domovinskoga rata, sa svim elementima koji su potrebni za preciznu statističku obradu poginulih i ubijenih građana RH (dob i spol osoba, prebivalište, način na koji su ubijeni, status itd.). Kako je već navedeno u Strategiji za 2015.-2017., spomenuti popis žrtava planirao se završiti i ranije, ali zbog složenosti provjere podataka o ubijenima to nije bilo moguće. Dosadašnja suradnja s Uredom za zatočene i

nestale pri Ministarstvu branitelja, obitelji i međugeneracijske solidarnosti RH nije mogla dovesti do završetka toga projekta, pa se krenulo u suradnju s MUP-om, a u 2017. Je razgovarano o suradnji s Ministarstvom uprave, radi uvida u Matice rođenih i umrlih, što bi trebala biti zadnja provjera, koja će, ako sve bude prema dogovoru, započeti u 2018. godini. Do kraja 2018. planira se utvrditi barem veći dio podataka koji sada nedostaju.

Baza podataka poginulih i ubijenih građana na okupiranom području RH tijekom Domovinskog rata koju ima Centar jedinstvena je u Hrvatskoj, jer se u njoj uneseni podaci temelje na izvorima srpske strane, koje nema niti jedna druga ustanova u RH. Spomenuti popis također se planirao već završiti, no Centar je dobio nove podatke iz arhive RSK koja se čuva u pojedinim Policijskim upravama, pa je rad na tome popisu nastavljen. Dakle, na ažuriranju oba spomenuta popisa u 2018. i dalje će se raditi.

- Kulturno-znanstvena djelatnost

S obzirom na otvorenost Centra za suradnju sa srodnim i zainteresiranim ustanovama na istraživanju Domovinskoga rata, koja je potvrđena u dosadašnjem radu, Centar će i 2018. nastaviti surađivati sa srodnim ustanovama, a uz uvjet poštivanja stručne i znanstvene metodologije i s raznim udrugama, na organizaciji kulturno-znanstvenih događaja tematski vezanih uz Domovinski rat i obilježavanje važnih događaja iz Domovinskog rata.

U tom cilju Centar je od svoga osnutka organizirao ili sudjelovao na više od 600 stručnih javnih tribina i predavanja te izložbi o pojedinim događajima iz Domovinskog rata. Pritom se nastojalo upozoriti na neke manje poznate događaje ili potražiti odgovor na neka dvojbena pitanja. Nakon što se svojim radom nametnuo u javnosti, zaposlenike Centra sve više zovu nastavnici u osnovnim i srednjim školama da im budu gosti na predavanjima o Domovinskom ratu. Sukladno tome, strateškim ciljem Centra smatra se i angažiranje njegovih zaposlenika na prenošenju stečenoga znanja o Domovinskom ratu u školama i na sveučilištu, a ne samo sudjelovanje njegovih zaposlenika na stručnim i znanstvenim skupovima. Centar dugoročno planira nastaviti s takvim aktivnostima, uz potrebu posebne pripreme za određene teme, koje će njegovi zaposlenici predavati, ovisno o zahtjevima, u školama, na fakultetima, na javnim predavanjima itd. Zbog iznimno velikog obima posla koji imaju zaposlenici Centra (svakodnevno prikupljanje i sređivanje gradiva, rad na stjecanju doktorata znanosti, rad na pripremi za bogatu godišnju izdavačku djelatnost Centra te gotovo svakodnevna pretraga dokumenata „RSK“ za potrebe ministarstava unutarnjih poslova i pravosuđa RH, kao i za razne pravne i fizičke osobe), priprema posebnih tema iz Domovinskog rata za javna predavanja do sada je išla nešto sporijom dinamikom, a hoće li se tome u sljedećoj godini posvetiti više pozornosti ovisi o količini zahtjeva koje će Centar dobiti od određenih ustanova, odnosno o tome hoće li Centar biti preopterećen poslovima koje mora ubrzano izvršavati prema zahtjevima pojedinaca ili ustanova za uvidom u arhivsko gradivo.

Jednako tako, s obzirom na zahtjeve koje Centru postavljaju razne pravne i fizičke osobe, u radu Centra bila je planirana izrada kronologije Domovinskog rata, koja bi uz temeljne faktografske podatke imala i priloge s povijesnim izvorima i fotografijama. Centar je, sukladno navodu u prethodno objavljenoj Strategiji, u prvoj polovici 2013. na svoju web stranu stavio radnu verziju kronologije, napomenuvši da se njezin završetak ne može predvidjeti, jer ovisi o razini sređenosti arhivskoga gradiva. S obzirom na to da je 2016. godine, u izdanju Školske knjige, objavljena obimna kronologija Domovinskoga rata, rad na tome projektu je privremeno prekinut, jer je javnost time dobila sadržaj koje je planirao raditi i Centar.

Kao i u proteklom razdoblju, Centar će i tijekom 2018. nastojati organizirati poneku izložbu, što ovisi i o pozivima srodnih ustanova ili neke od Udruga za suorganizacijom izložbe, ovisno o aktualnostima.

- Međunarodna suradnja sa srodnim ustanovama

Sukladno sadržaju Strateškog plana 2015.-2017. jedan od ciljeva Centra u 2018. je njegovo povezivanje sa srodnim ustanovama u inozemstvu (sa srodnim ustanovama u Hrvatskoj Centar surađuje od početka svoga rada) i jača prisutnost na međunarodnim znanstvenim skupovima. Zbog obima posla koji zaposlenici svakodnevno imaju (pisanje doktorata i ostalih obveza, posebice vezanih uz izdavačku djelatnost Centra, koja je iznimno bogata i po kojoj je Centar postao prepoznatljiv), ali i s obzirom na dobivena financijska sredstva, te slabijeg zanimanja međunarodnih znanstvenih ustanova za problematiku Domovinskog rata, to je do sada bilo teško izvedivo, pa se ne može predvidjeti koliko će to biti moguće ostvariti u narednoj godini.

- Izdavačka djelatnost

Uz spomenutu djelatnost, koja je uglavnom određena Zakonom o Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata (NN 178/04), zaposlenici će nastaviti raditi na pripremi materijala i tekstova za izdavačku djelatnost Centra. Načelni plan izdavačke djelatnosti Centra za 2018. ne razlikuje se od planova realiziranih u prethodnim godinama, osim što će se umjesto dvije knjige dokumenata RSK objavljivati jedna knjiga dokumenata RSK i jedna znanstvena studija:

- knjiga dokumenata „RSK“,
- zbornik radova,
- knjiga s memoarskim gradivom,
- znanstvena studija, te
- fotomonografija (prema mogućnosti, ovisno o dobivenim sredstvima).

Dakako, ovisno o suradnji sa srodnim ustanovama ili drugim subjektima, odnosno dostupnim sredstvima, izdavačka djelatnost Centra može biti i veća, ali i manja. Rizici prilikom planiranja izdavačke djelatnosti općepoznati su i s njima se susreću sve srodne ustanove. Primjerice, u izdavačkoj djelatnosti realizacija ovisi o suradnicima – autorima projekata, dakle o subjektivnim razlozima, potom o sredstvima, te o dostupnosti izvora (posebice se to odnosi na rad ustanova koje se bave suvremenom povješću, gdje su izvori i arhivsko gradivo još u fazi prikupljanja i sređivanja).

- Dostupnost arhivskog gradiva

Glede dostupnosti arhivskog gradiva iz Domovinskog rata koje se čuva u Centru i u 2018. poduzet će se Zakonom o arhivskom gradivu i arhivima određene mjere da se ono učini još dostupnijim.

Do sada su izdvojeni fondovi i zbirke:

FONDOVI CIVILNE I VOJNE PROVENIJENCIJE POHRANJENI U HRVATSKOM MEMORIJALNO DOKUMENTACIJSKOM CENTRU DOMOVINSKOG RATA:

A. UPRAVA

HR- HMDCDR- 3, Skupština „Republike Srpske Krajine“(1991. - 1995.), 10 kutija

HR- HMDCDR- 4, Vlada „Republike Srpske Krajine“ (1991. do 1995.), 45 kutija

HR-HMDCDR-04/4-1, Komisije za razmjenu zarobljenika Vlade „RSK“, 1 kutija

HR HMDCDR-04/4-2, Komisije za humanitarna pitanja Vlade „RSK“, (1994.), 1 kutija

HR-HMDCDR-04/4-3, Komisije za popis i procjenu ratne štete „RSK“, (1994. - 1995.) 1 kutija

HR-HMDCDR-04/4-4, Državni komitet „RSK“ za suradnju s UNPROFOR-om, (1992. - 1993.)1 kutija

HR-HMDCDR-04-01/1, Ministarstvo inostranih poslova „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/2, Ministarstvo finansija „RSK“ 1991. -1995.,1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/3, Ministarstvo pravosuđa i uprave „RSK“ 1991. -1995., 5 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/4, Ministarstvo za ekonomske odnose, privredni razvoj i industriju „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/5, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/6, Ministarstvo energetike i rudarstva „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/7, Ministarstvo za saobraćaj i veze „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/8, Ministarstvo za urbanizam, stambeno-komunalne poslove i građevinarstvo „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/9, Ministarstvo prosvjete, kulture i fizičke kulture 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/10, Ministarstvo prosvjete „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/11, Ministarstvo kulture i vjera „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/12, Ministarstvo fizičke kulture i sporta „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/13, Ministarstvo zdravstva i zdravstvenog osiguranja „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/14, Ministarstvo informisanja „RSK“ 1991. -1995., 3 kutije
 HR-HMDCDR-04-01/15, Ministarstvo za rad, boračka i socijalna pitanja „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR-HMDCDR-04-01/16, Ministarstvo trgovine i turizma „RSK“ 1991. -1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 5, Ministarstvo odbrane „RSK“ 1991. -1995., 24 kutije
 HR- HMDCDR- 19, Ministarstvo odbrane „RSK“ – uprava zapadna Slavonija 1991. -1995., (16 arhivskih kutija, 15 drvenih kutija, 2 knjige) 4,30 d/m
 HR- HMDCDR- 28, Ministarstvo odbrane „RSK“ – uprava sjeverna Dalmacija 1991. -1995., 11 kutija.
 HR- HMDCDR- 35, Ministarstvo odbrane “RSK“- uprava istočna Slavonije, Baranje i zapadni Srem 1991. -1995., 2 kutije
 HR- HMDCDR- 73, Ministarstvo odbrane „RSK“ – uprava Lika 1991. -1995., 19 kutija
 HR- HMDCDR- 74, Ministarstvo odbrane „RSK“ – uprava Banija 1991. -1995.,4 kutija
 HR- HMDCDR- 75, Ministarstvo odbrane „RSK“ – uprava Kordun 1991. -1995.,2 kutija
 HR- HMDCDR- 20, Ministarstvo unutrašnjih poslova „RSK“ 1991. -1995., 4 knjige i 38 kutija
 HR- HMDCDR- 20/1, Posebne jedinice milicije (PJM) Banija 1991. -1995., 4 kutije
 HR- HMDCDR- 20/2, Posebne jedinice milicije (PJM) Benkovac 1991. -1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 20/3, Posebne jedinice milicije (PJM) Bunić 1991. -1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 20/4, Posebne jedinice milicije (PJM) Gračac 1991. -1995., 2 kutije
 HR- HMDCDR- 20/5, Posebne jedinice milicije (PJM) Korenica1991. -1995., 3 kutije
 HR- HMDCDR- 20/6, Posebna jedinica milicije (PJM) Plaški1991. -1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 20/7, Posebna jedinica milicije (PJM) Vojnić 1991. -1995., 5 kutija
 HR- HMDCDR- 20/8, Posebna jedinica milicije (PJM) Vrginmost 1991. -1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 20/9, Posebne jedinice milicije (PJM) Vrhovine1991. -1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 20/10, Posebne jedinice milicije (PJM) zapadna Slavonija1991. -1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 41, Sekretarijat za unutrašnje poslove Beli Manastir 1991.-1997., 6 kutija
 HR- HMDCDR- 76, Sekretarijat za unutrašnje poslove Glina 1991. -1995., 21 kutija
 HR- HMDCDR- 76/1, Stanica javne bezbjednosti (SJB) Dvor na Uni 1992. -1995., 2 kutije
 HR- HMDCDR- 76/2, Stanica javne bezbjednosti (SJB) Glina 1992. -1995., 48 kutija
 HR- HMDCDR- 76/3, Stanica javne bezbjednosti (SJB) Kostajnica 1992. -1995., 2 kutije
 HR- HMDCDR- 76/3/1, Stanica milicije Dubica

HR- HMDCDR- 76/4, Stanica javne bezbjednosti (SJB) Petrinja 1992. -1995., 3 kutije
 HR- HMDCDR- 23, Sekretarijat za unutrašnje poslove Knin 1991. -1995., 49 kutija
 HR- HMDCDR- 31, Sekretarijat za unutrašnje poslove Korenica 1991. -1995., 4 kutije
 HR- HMDCDR- 10, Sekretarijat za unutrašnje poslove Okučani 1991. -1995., 115 kutija
 HR- HMDCDR- , Sekretarijat za unutrašnje poslove Pakrac 1991. -1995.
 HR- HMDCDR- 77, Sekretarijat za unutarnje poslove Vojnić 1991. -1995., 30 kutija
 HR- HMDCDR- 77/1 Stanica javne bezbjednosti (SJB) Slunj 1992. -1995., 6 kutija
 HR- HMDCDR- 37, Sekretarijat za unutarnje poslove Vukovar 1991.-1995, 13 kutija 3 knjige
 HR- HMDCDR- 14, Skupština općine Zajednica općina Sjeverna Dalmacija i Lika 1990.-1991. / Srpska autonomna oblast Krajina - SAO Krajina/ 4 kutije
 HR- HMDCDR- 14/1, Skupština općine Benkovac SAO Krajina 1991.-1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 14/2, Skupština općina Donji Lapac SAO Krajina 1991.-1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 14/3, Skupština općine Drniš SAO Krajina 1991.-1995., 9 kutija
 HR- HMDCDR- 14/4, Skupština općine Dvor na Uni SAO Krajina 1991.-1995., 3 kutije
 HR- HMDCDR- 14/5, Skupština općine Glina SAO Krajina 1991.-1995., 18 kutija
 HR- HMDCDR- 14/6, Skupština općine Gračac SAO Krajina 1991.-1995., 10 kutija
 HR- HMDCDR- 14/7, Skupština općine Knin SAO Krajina 1991.-1995., 7 kutija
 HR- HMDCDR- 14/8, Skupština općina Korenica SAO Krajina 1991.-1995., 4 kutije
 HR- HMDCDR- 14/9, Skupština općina Kostajnica SAO Krajina, 1991.-1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 14/10, Skupština općina Krnjak SAO Krajina 1991.-1995., 2 kutija
 HR- HMDCDR- 14/11, Skupština općina Obrovac SAO Krajina 1991.-1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 14/12, Skupština općina Petrinja SAO Krajina 1991.-1995., 13 kutija
 HR- HMDCDR- 14/13, Skupština općina Plaški SAO Krajina 1991.-1995., 3 kutije
 HR- HMDCDR- 14/14, Skupština općine Sisak/ Caprag SAO Krajina 1991.-1995., 3 kutije
 HR- HMDCDR- 14/15, Skupština općine Slunj SAO Krajina 1991.-1995., 6 kutija
 HR- HMDCDR- 14/16, Skupština općine Teslingrad SAO Krajina 1991.-1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 14/17, Skupština općina Vojnić SAO Krajina 1991.-1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 14/18, Skupština općina Vrginmost SAO Krajina 1991.-1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 14/19, Skupština općina Vrhovine SAO Krajina 1991.-1995., 6 kutija
 HR- HMDCDR- 15, Srpska oblast Zapadne Slavonije -
 HR- HMDCDR- 15/1, Narodna skupština Srpske oblasti zapadna Slavonija (1991- 1995)
 HR- HMDCDR- 15/2, Oblasno vijeće Srpske oblasti zapadna Slavonija
 HR- HMDCDR- 15/3, Skupština općine Pakrac 1991.-1995., 26 kutija
 HR- HMDCDR- 15/4, Skupština općine Okučani
 HR- HMDCDR- 27, Vrhovni savet obrane „RSK“ 1993.-1995., 4 kutije

B. PRAVOSUĐE

HR- HMDCDR- 29, Vrhovni sud „RSK“, 17 registratora
 HR- HMDCDR- 36, Okružni sud Knin 1992. – 1995. 57 kutija i 14 knjiga
 HR- HMDCDR- 36/1, Općinski sud Knin 1991. – 1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 36/2, Općinski sud Gračac 1990., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 36/3, Općinski sud Korenica 1992., 2 kutije
 HR- HMDCDR- 36/4, Općinski sud Benkovac 1991./1995., 2 kutije
 HR- HMDCDR- 78, Okružni sud u Glini 1991./1995., 5 kutija
 HR- HMDCDR- 78/1, Općinski sud Glina 1991./1995., 2 kutije
 HR- HMDCDR- 78/1, Općinski sud Okučani 1991./1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 78/1, Općinski sud Vojnić 1991./1995., 1 kutija
 HR- HMDCDR- 65, Okružno javno tužilaštvo Knin 1991. - 1995., 43 kutije
 HR- HMDCDR- 79, Okružno javno tužilaštvo Glina 1991./1995., 2 kutije

HR-HMDCDR- 80, Republički sud „RSK“ za prekršaje u Kninu 1991.-1995., 3 kutije
HR-HMDCDR- 81, Kazneno popravni dom Glina 1991.-1995., 2 kutije
HR-HMDCDR- 82, Okružni zatvor Glina 1992.-1995., 6 kutije
HR- HMDCDR- 30, Okružni zatvor Knin 1991.-1995., 13 kutija

E. KULTURA, ZNANOST I INFORMIRANJE

HR- HMDCDR- 39, Srpski radio Okučani 1991.-1995., 5 kutija
HR- HMDCDR-189, Radio zapadna Slavonija, Pakrac

F. ZDRAVSTVO

HR-HMDCDR- 83, Opća bolnica sv. Georgije Vojnić 1993., 1 kutija, 1 d/m prptokola
HR-HMDCDR- 84, Medicinski centar Glina 1993.-1995., 1 kutija , 0,5 d/m protokola
HR-HMDCDR- 87, Crveni križ Drniš 1991./1995., 5 kutija
HR-HMDCDR- 190, Ratna bolnica „Psunj“ – Bučje
HR-HMDCDR -103, Bolnica Sv. Sava Knin, 1 d/m protokola

G. GOSPODARSTVO

HR-HMDCDR- 85, Krajinske šume Vrginmost 1991./1995, 2 kutije
HR-HMDCDR- 86, Naftna industrija Krajine 1992.-1995., 14 kutije

H. POLITIČKE STRANKE, DRUŠTVENO POLITIČKE ORGANIZACIJE I SINDIKATI

HR- HMDCDR- 29, Zbirka političkih stranaka i pokreta u „RSK“ 1990.-1995.,10 kutija

J. VJERSKE USTANOVE

HR- HMDCDR- 34, Srpska pravoslavna crkva 1991./1995., 3 kutije

C. ARHIVKO GRADIVO VOJNE PROVINIJENCIJE

JUGOSLAVENSKA NARODNA ARMIIJA

HR-HMDCDR 201 - Zbirka arhivskog gradiva JNA
HR-HMDCDR 7 - 9. korpus JNA
HR-HMDCDR 153 - 32. korpus JNA
HR-HMDCDR 202 -10. korpus JNA
HR-HMDCDR 202/1 - 1. operativna grupa
HR-HMDCDR 202/2 - 7. operativna grupa
HR-HMDCDR 203/3 - 3. operativna grupa
HR-HMDCDR 204/4 - 8. operativna grupa
HR-HMDCDR 203 – 5. korpus RV i PVO (Zagreb)

VOJSKA REPUBLIKE SRPSKE KRAJINE

HR-HMDCDR 6 - Glavni štab Vojske Republike Srpske Krajine (Glavni štab TO SAO Krajine; Glavni štab TO Republike Srpske Krajine) – VP 9000

ZONSKI ŠTABOVI TERITORIJALNE OBRANE VRSK

HR-HMDCDR 177 - Zonski štab teritorijalne obrane Sjeverna Dalmacije - VP T-7901 (I operativna zona TO)

HR-HMDCDR 177/1 - Općinski štab TO Knin
HR-HMDCDR 177/2 - Općinski štab TO Benkovac
HR-HMDCDR 177/3 - Općinski štab TO Obrovac
HR-HMDCDR 178 - 1. brigada TO (Knin) – VP T- 7902
HR-HMDCDR 179 - 1. brigada TO (Knin) – VP T- 7903
HR-HMDCDR 180 - 3. brigada TO (Benkovac) – VP T- 7904
HR-HMDCDR 181 - 4. brigada TO (Obrovac) – VP - 7905

HR-HMDCDR 149 - Zonski štab teritorijalne obrane Lika - VP T -7906 (II operativna zona)
HR-HMDCDR 196/1 - Općinski štab TO Korenica
HR-HMDCDR 196/2 -Općinski štab TO Gračac
HR-HMDCDR 196/3 - Općinski štab TO Donji Lapac
HR-HMDCDR1 96/4 -Općinski štab TO Plaški
HR-HMDCDR 124 - 6. divizija JNA Korenica
HR-HMDCDR 127 - 1. motorizirana brigada TO (Gračac)
HR-HMDCDR 126 - 1. brigada TO (Gračac)
HR-HMDCDR 59 - 2. lička brigada TO – VP T-7903
HR-HMDCDR 181 - 4. brigada TO – VP – T- 7905
HR-HMDCDR 146 - 7. brigada TO - VP 7907
HR-HMDCDR 147 - 8. brigada TO - VP 7908
HR-HMDCDR 120 - 145. brigada TO – VP 7910
HR-HMDCDR 180 - 93. Odred TO – VP T-7984

HR-HMDCDR 176 Zonski štab teritorijalne obrane Banija - Vojna pošta T-7916 (IV operativna zona)
HR-HMDCDR 176/1 - Općinski štab TO Glina
HR-HMDCDR 176/2 - Općinski štab TO Kostajnica
HR-HMDCDR 176/3 - Općinski štab TO Dvor na Uni
HR-HMDCDR 176/4 - Općinski štab TO Petrinja
HR-HMDCDR 176/5 - Općinski štab TO Sisak

HR-HMDCDR 182 - Zonski štab teritorijalne obrane Kordun - Vojna pošta T-7911 (IV operativna zona)
HR-HMDCDR 182/1 - Općinski štab TO Vojnić
HR-HMDCDR 182/2 - Općinski štab TO Vrginmost
HR-HMDCDR 182/3 - Općinski štab TO Slunj
HR-HMDCDR 182/4 - Općinski štab TO Karlovac
HR-HMDCDR 154 - 3. kordunaška brigada TO
HR-HMDCDR 155 - 4. kordunaška brigada TO
HR-HMDCDR 156 - 5. kordunaška brigada TO

HR-HMDCDR 12 - Zonski štab teritorijalne obrane zapadna Slavonija - Vojna pošta T-7916 (V operativna zona)

HR-HMDCDR 12/1 - Općinski štab TO Pakrac
HR-HMDCDR 12/2 - Općinski štab TO Daruvar
HR-HMDCDR 12/3 - Općinski štab TO Podravska Slatina
HR-HMDCDR 12/4 - Općinski štab TO Okučani 10,
HR-HMDCDR 12/5 - Općinski štab TO Grubišno polje
HR-HMDCDR 12/6 - Općinski štab TO Slavonska Požega
HR-HMDCDR 12/7 - Općinski štab TO Novska

HR-HMDCDR 148 - 51. odred TO (Pakrac)
HR-HMDCDR 22 - 54. brigada TO (Okučani) – VP 9165
HR-HMDCDR 34 - 63. odred TO (Daruvar) - VP 9168
HR-HMDCDR 35 - 59. odred TO Podravska Slatina - VP 9169
HR-HMDCDR 192 - 98. odred TO Rajić
HR-HMDCDR 195 - 61. haubičko- artiljerijski divizion (had Pakrac),
HR-HMDCDR 193 - 83. mješoviti protuoklopni artiljerijski divizijun (mpoad) - Okučani
HR-HMDCDR 194 - 45. lako artiljerijska baterija protuvazdušne obrane (lab PVO) - Okučani
HR-HMDCDR 142 - 91. pozadinska baza (Okučani) – VP 9172

KORPUSI VRSK

HR-HMDCDR 8 - 7. sjevernodalmatinski korpus SVK (Knin) - VP 9031
HR-HMDCDR 8/1 - 1. laka brigada (Vrlika) – VP
HR-HMDCDR 8/2 - 2. pješadijska brigada (Kistanje) – VP
HR-HMDCDR 8/3 - 3. pješadijska brigada (Benkovac) – VP
HR-HMDCDR 8/4 - 4. laka brigada (Obrovac) – VP
HR-HMDCDR 8/5 - 75. motorizirana brigada (Drniš) - VP
HR-HMDCDR 8/6 - 92. motorizirana brigada (Benkovac) – VP

HR-HMDCDR 41- 15. lički korpus SVK (Korenica) – VP 9065
HR-HMDCDR 117 - 9. motorizirana brigada (Gračac) – VP 9068
HR-HMDCDR 118 - 18. pješadijska brigada (Bunić) – VP -9069
HR-HMDCDR 119 - 50. pješadijska brigada (Vrhovine) – VP 9071
HR-HMDCDR 120 - 70. pješadijska brigada (Plaški) – VP 9073
HR-HMDCDR 121 - 103. laka pješadijska brigada (Donji Lapac) – VP 9074
HR-HMDCDR 122 - 37. pješadijski bataljun (Korenica) – VP 9076
HR-HMDCDR 123 - 81. pozadinska baza (Željava) – VP 9081

HR-HMDCDR 196 - 21. kordunaški korpus SVK (Petrova gora) - VP 9104
HR-HMDCDR 128 - 11. pješadijska brigada (Vojnić) - VP 9106 (VP T-7912)
HR-HMDCDR 129 - 13. pješadijska brigada (Slunj) – VP -9107 (VP T-7913)
HR-HMDCDR 130 - 19. pješadijska brigada (Gvozd) - VP 9109 (VP T-7914)
HR-HMDCDR 131- 75. mješovita artiljerijska brigada (Slunj) – VP 9111
HR-HMDCDR 132 - 75. mješoviti artiljerijski divizijun (Blatuša) – VP 9114
HR-HMDCDR 133 - 85. pozadinska baza (Slunj) VP 9117 (VP T-79121)

HR-HMDCDR 52 - 39. banijski korpus SVK (Petrinja) – VP 9136
HR-HMDCDR 134 - 24. pješadijska brigada (Glina) – VP 9138
HR-HMDCDR 135 - 26. pješadijska brigada (Kostajnica) – VP 9139
HR-HMDCDR 136 - 31. pješadijska brigada (Petrinja) – VP 9142
HR-HMDCDR 137 - 33. pješadijska brigada (Dvora na Uni) – VP 9143
HR-HMDCDR 139 - 87. Pozadinska baza (Glina) VP 9146 (VP T-7926)
HR-HMDCDR 138 - Odred Sisak – Caprag (Caprag) – VP 9144

HR-HMDCDR 44 - 18. zapadnoslavonski korpus SVK
HR-HMDCDR 140 - 51. pješadijska brigada – VP 9164 Pakrac
HR-HMDCDR 22 - 54. brigada – VP 9165
HR-HMDCDR 21 - 98. pješadijska brigada (Jasenovac) – VP 6167
HR-HMDCDR 35 - 59. odred (Podravska Slatina) – VP 9169

HR-HMDCDR 34 - 63. odred (Daruvar) – VP 9168
HR-HMDCDR 142 - 91. pozadinska baza (Okučani) – VP 9172
HR-HMDCDR 173 - 18. MAP (Stara Gradiška) - VP 9174
HR-HMDCDR 174 - Taktička grupa (Jasenovac) – VP 9162
HR-HMDCDR 141 - Bataljun za intervencije (Okučani) – VP 9171 (9168)

HR-HMDCDR 49 - 11. slavonsko-baranjski korpus SVK – VP 9189
HR-HMDCDR 49/1 - 35. pješadijsku brigadu
HR-HMDCDR 49/2 - 40. pješadijsku brigadu
HR-HMDCDR 49/3 - 43. pješadijsku brigadu
HR-HMDCDR 49/4 - 45. pješadijsku brigadu
HR-HMDCDR 49/5 - 1. baranjska divizija

HR-HMDCDR 197 - Gardijska brigada VRSK
HR-HMDCDR 9 - Zbirka vojnih zemljovida
HR-HMDCDR 144 - Zbirka UNPROFOR

VOJSKA REPUBLIKE SRPSKE

HR-HMDCDR 198 - 1. krajiški korpus
HR-HMDCDR 199 - 2. krajiški korpus

OSOBNI FONDOVI

HR-HMDCDR 205 - Janko Bobetko
HR-HMDCDR 206 – Zoran Lucić
HR-HMDCDR 207 - Juraj Njavro
HR-HMDCDR 208 - Slobodan Praljak
HR-HMDCDR 1- Tihomir Tunuković
HR-HMDCDR 16 - Vjekoslav Žugaj
HR-HMDCDR 209 - Stankao Ferić
HR-HMDCDR 210 - Radoslav Goger
HR-HMDCDR 211 - Toni Hnojček
HR-HMDCDR 212 - Željko Gašparović

ZBIRKE KONVENCIONALNOG I NEKONVENCIONALNOG ARHIVSKOG GRADIVA

HR-HMDCDR 24 - Zbirka fotografija Domovinskog rata
HR-HMDCDR 11 - Zbirka videozapisa
HR-HMDCDR 25 - Zbirka stampata
HR-HMDCDR 40 - Zbirka tiskovina
HR-HMDCDR 17 - Zbirka memoarskog gradiva
HR-HMDCDR 18 - Digitalna zbirka dokumenata

Za pojedine fondove i zbirke napravljeni su sumarni inventari, analitički inventari ili inventarni popisi prema zahtjevima struke; dakako, s preuzimanjem novog gradiva postojećih fondova u 2018. oni će se nadopunjavati i njihovo sređivanje trajat će sve do konačnog preuzimanja cjelokupnog gradiva fonda. Popis spomenutih fondova i zbirki korisnici će moći vidjeti i na web stranici Centra.

Ovisno o procjeni koliko bi to moglo utjecati na vlastite prihode Centra (koji najvećim dijelom nastaju prodajom izdanja Centra) dio izdanja Centra, postavljanjem na web stranicu Centra, postat će dostupniji zainteresiranim korisnicima. Tu se prije svega misli na dokumente „RSK“, koje je Centar prezentirao javnosti u seriji „Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – dokumenti“ (ur. Mate Rupiće i drugi).

Zainteresiranim osobama za gradivo Centra, uvid u njegov sadržaj omogućen je posebnim Ugovorom o suradnji Centra i Hrvatskog državnog arhiva u čitaonicama Hrvatskog državnog arhiva.

S obzirom na financijske mogućnosti, dugoročno gledajući, takav vid dostupnosti gradiva ostat će glavni i u narednom trogodišnjem razdoblju, što ne znači da Centar u svom radu neće učiniti sve što je u mogućnosti njegovih zaposlenika da se poveća obim digitaliziranog arhivskog gradiva, kao i njegova dostupnost korisnicima.

-dugoročno očuvanje arhivskog gradiva

Cilj Centra je dugoročno zaštititi i očuvati arhivsko gradivo u svojim spremištima, te prikupiti što je moguće više gradiva koje je kod privatnih imatelja. Stoga zaposlenici Centra kontroliraju mikroklimatske uvjete pohrane i sigurnost konvencionalnog i nekonvencionalnog gradiva u spremištima, te rade na poboljšanju postojećih uvjeta. Jedan od načina dugoročne zaštite je i izrada zaštitnih kopija, odnosno digitalizacija gradiva, na čemu zaposlenici Centra intenzivno rade i to će nastaviti raditi i u 2018. godini. Zapravo, stvaranje zaštitne kopije za nekonvencionalno gradivo (video i audiozapisi, pozitivi i negativni fotografija, digitalni dokumenti) na trajnije medije kao što je „vanjski disk“, odnosno stvaranjem baza na serverima radi njihove zaštite i trajnijeg čuvanja, jedan je od strateških ciljeva rada Centra. Dakako, ispunjenje spomenutog cilja, odnosno dinamika njegove realizacije ovisi o financijskim sredstvima, odnosno o mogućnosti nabave potrebne opreme i angažiranja osoba za rad na projektu digitalizacije i zaštite arhivskog gradiva.

Spremišni prostor jedan je od problema s kojim se suočava Centar, kao i većina Državnih arhiva u Hrvatskoj. Problem je kratkoročno riješen u suradnji s Hrvatskim državnim arhivom preuzimanjem spremišnog prostora u Kerestincu, no zbog preuređenja - gradnje spremišta u Kerestincu tijekom 2017. došlo je do problema sa spremišnim prostorom, koji ipak nije utjecao na rad Centra. U 2018. Obnova – gradnja jednoga spremišta u Kerestincu trebala bi biti završena, tako da će se osloboditi i prostor za čuvanje arhivskog gradiva Centra. Dugoročno gledajući, problem spremišta arhivskog gradiva Centra riješit će se tek gradnjom još jednog spremišta u Kerestincu, u kojem bi svoj prostor dobio i naš Centar, o čemu će se razgovarati s ministricom kulture i ravnateljem Hrvatskog državnog arhiva. Spomenuto se odnosi i na nekonvencionalno i na konvencionalno gradivo. Zadaća čuvanja nekonvencionalnog i dijela konvencionalnog gradiva za sada je riješena u suradnji s Hrvatskim filmskim arhivom (Hrvatskom kinotekom), koji je jedan od odjela Hrvatskog državnog arhiva, a spremište im se nalazi u Kerestincu. No, dugoročno treba misliti na povećanje obima nekonvencionalnog gradiva i na potrebu osiguravanja novoga spremišta, sa svim potrebnim uvjetima za čuvanje nekonvencionalnog arhivskog gradiva. Kao što je navedeno, rješenje problema spremišta za arhivsko gradivo Centra može se predvidjeti izgradnjom novog spremišnog prostora u Kerestincu.

Zaključak

Prema tome, u 2018. zaposlenici Centra nastavit će raditi poslove određene Zakonom o radu Centra, te poslove koji će doprinjeti prepoznavanju Centra kao središnje arhivske i znanstvene ustanove za problematiku Domovinskog rata, ali i aktivnosti koje će doprinjeti stručnom i znanstvenom usavršavanju zaposlenika Centra:

- prikupljanje i zaštita arhivskog gradiva iz Domovinskog rata;

- sređivanje gradiva „Republike Srpske Krajine“ (RSK);
- selekcija i priprema dokumenata za tiskanje knjiga iz serije: *Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – dokumenti*;
- autorstvo i suradnički radovi na provedbi izdavačke djelatnosti Centra;
- stvaranje memoarskog gradiva (intervjui sa zapovjednicima i pripadnicima ratnih postrojbi te sudionicima pojedinih događaja);
- traženje dokumenata iz arhivskog gradiva koje se čuva u Centru, na zahtjeve zaprimljene od raznih institucija (Županijska državna odvjetništva RH, MORH, Ministarstvo pravosuđa, Odjelima za ratne zločine MUP-a RH, itd.);
- priprema gradiva za pregled na zahtjev pravnih i fizičkih osoba;
- digitalizacija arhivskog gradiva, radi zaštite arhivskog gradiva i sprječavanja daljnjeg oštećenja izvornika;
- selekcija i opis te zaštita video zapisa iz Domovinskog rata;
- opis i zaštita fotografija iz Domovinskog rata;
- rad na projektu *Izravni demografski gubici Republike Hrvatske u Domovinskom ratu*, odnosno unos podataka u bazu podataka Centra o poginulima u Domovinskom ratu na okupiranom području RH (područje „RSK“, dakle uglavnom osobe srpske narodnosti),
- prikupljanje knjiga, časopisa i drugih tiskovina koje su tematski vezane za događaje iz Domovinskog rata;
- predavanja zaposlenika Centra u školama i izlaganja na stručnim i znanstvenim skupovima te tribinama, okruglim stolovima i promocijama;
- stručno i znanstveno usavršavanje zaposlenika Centra (doktorski studij te tečajevi i seminari za pojedine službe i djelatnosti) i dr.

III. Obrazloženje prijavnica predloženih programa javnih potreba u kulturi za 2018.

a) ARHIVSKA DJELATNOST

OBRAZLOŽENJE ARHIVSKE DJELATNOSTI

Programske aktivnosti Hrvatskog memorijalno-dokumentacijskog centra Domovinskog rata (dalje Centar) u 2018. godini planiramo na istoj razini kao i prethodnih godina, no za pojedine programe neophodno je povećati sredstva, jer se povećao opseg djelatnosti Centra, primjerice na programu „Kulturno-prosvjetna djelatnost“, kao i programu „Zaštitno snimanje arhivskog gradiva“, koje zbog izvanrednih okolnosti preuzimanja gradiva od posebne važnosti za RH i potrebe njegova žurnog presnimavanja, odnosno digitalizacije, zahtjeva dodatna sredstva.

1. OTKUP I PRIKUPLJANJE ARHIVSKOGA GRADIVA – ukupno 95.000,00 kn

Jednako kao do sada, Centar će nastaviti prikupljati gradivo iz Domovinskoga rata, među kojim je i gradivo u posjedu privatnih imatelja i stvaratelja. Riječ je najvećim dijelom o video zapisima i fotografijama, za čije preuzimanje treba predvidjeti sredstva. Dakako, teško je predvidjeti točnu visinu potrebnih sredstava, jer visina otkupa ovisi o kvaliteti ponuđenoga gradiva, o njegovoj sređenosti i opisu ponuđenoga materijala, te o događaju koji je snimljen.

1.1. PRIKUPLJANJE MEMOARSKOGA GRADIVA

Centar će nastaviti prikupljati memoarsko gradivo, bez kojega je, iako se drži sekundarnim gradivom, znatno teže razumijeti povijest. Zbog osjetljivosti

problematike i primjetnoga straha pojedinih sudionika događaja, provedba spomenutoga programa zahtijeva posebnu stručnu, pa i psihološku pripremu. Riječ je o velikom poslu, za čiju provedbu katkad treba predvidjeti angažiranje vanjskih suradnika, koje prethodno treba uputiti u cilj i metodologiju anketiranja. Jednako tako, u provedbi zadanoga programa planira se uspostaviti suradnja s osobama i ustanovama koje provode slične projekte, posebice one koji sudjeluju u snimanju dokumentarnih programa, te od njih preuzeti snimljeno memoarsko gradivo, dakako, uz sudjelovanje u podmirenju dijela troškova snimanja.

2. ZAŠTITNO SNIMANJE ARHIVSKOGA GRADIVA – ukupno: 100.000,00 kn

U cilju zaštite postojećega arhivskoga gradiva, potrebno je predvidjeti sredstva za presnimavanje, odnosno zaštitno snimanje (skeniranje) fotografija i zemljovida te video materijala, posebice onoga na VHS snimkama, koji je potrebno prebaciti na DVD i neki trajniji (i skuplji) medij (primjerice, digitalna Beta ili vanjski disk). Konkretno, Centar je radi trajnije zaštite i čuvanja počeo prebacivati gradivo s DVD-a na vanjski disk, a nastavio je i s prebacivanjem zbirke vojnih zemljovida na digitalni medij, kako bi se zaštitili i kako bi se omogućilo njihovo lakše korištenje.

3. IZDAVAČKA DJELATNOST – ukupno 205.000,00 kn

Predviđeni troškovi obuhvaćaju pripremu za tisak, tisak, honorare za lekturu, recenziju, uredničke poslove, dizajn knjiga, prijepis dokumenata i ostale potrebne stručne radnje.

3.1 Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – dokumenti; knjiga 21.: Oružana pobuna Srba u Hrvatskoj i agresija Oružanih snaga SFRJ i srpskih paravojnih postrojbi na Republiku Hrvatsku (1990.-1995.) – nastavak započete serije dokumenata, iznimno važne za razumijevanje početka i tijeka agresije na Hrvatsku, osobito ponašanja i djelovanja neprijateljskih vojnih snaga. Kao i prethodno tiskane knjige s dokumentima vojne provenijencije i ova knjiga će imati između 450 i 600 stranica.

Predviđeni broj primjeraka bit će: 300.

3.2 Stručno-znanstvena knjiga o Domovinskom ratu

Do prošle godine Centar je objavljivao po dvije knjige dokumenata „RSK“ godišnje. S obzirom na to da je u 18 objavljenih knjiga Centar obuhvatio cjelokupno razdoblje Domovinskoga rata, umjesto dvije knjige dokumenata „RSK“ godišnje, odlučeno je da se objavljuje godišnje samo jedna knjiga dokumenata srpske provenijencije, a da se umjesto druge knjige objavljuju stručne i znanstvene knjige s tematikom iz Domovinskoga rata. Te će knjige u početku biti doktorati zaposlenika Centra.

Predviđeni broj primjeraka: 500.

3.3 Seriju Republika Hrvatska i Domovinski rat 1990.-1995. – memoarsko gradivo

nastavili bi s knjigom u kojoj bi objavili zapise i fotografije sudionika Domovinskog rata. S obzirom na to da tijekom godine Centar zna zaprimiti i nekoliko prijedloga za objavljivanje knjige, nastoji se odabrati ono što je aktualno i što je kvalitetom zaslužilo objavljivanje. Obično, takve knjige imaju između 300 i 500 stranica.

Predviđeni broj primjeraka: 500.

3.4 Zbornik radova o Domovinskom ratu do sada je bio posvećen jednoj od aktualnih tema, odnosno problemu koji u historiografiji nije bio dovoljno dobro obrađen. Tako će biti i u 2018., a s obzirom na sadržaje koje smo do sada dobili i koji trebaju proći recenziju kako bi se za tisak odabrao najkvalitetniji rad, knjiga će vjerojatno imati između 400 i 450 stranica.

Predviđeni broj primjeraka: 500.

3.5 Fotomonografija s tematikom iz Domovinskog rata.

S obzirom na prikupljene fotografije i već objavljene razgovore, u 2018. planira se objaviti fotomonografija ratnog fotografa Renata Brandolice.

Planirani broj fotografija je oko 400, broj stranica je oko 250, a tiskala bi se u 500 primjeraka, na velikom formatu (A4).

4. KULTURNO PROSVJETNA DJELATNOST (IZLOŽBE, ZNANSTVENI SKUPOVI, STRUČNO USAVRŠAVANJE) – ukupno 60.000,00 kn

Sljedeći dinamiku obilježavanja obljetnica važnih događaja iz Domovinskoga rata, Centar će i u 2018. godini nastaviti s organizacijom predavanja i stručnih skupova. Kao i proteklih godina zaposlenici Centra sudjelovat će na stručnim i znanstvenim skupovima u zemlji i inozemstvu, a zatražena sredstva utrošit će se na njihovo stručno usavršavanje. S obzirom na to da se Centar u proteklim godinama nametnuo kao znanstvena ustanova za problematiku Domovinskog rata, sve veći je broj skupova i predavanja na koje su pozvani zaposlenici Centra, a time su narasli i troškovi kulturno-prosvjetne djelatnosti Centra. Događa se da je Centar u jednom danu pozvan na obilježavanje obljetnica i stručno-znanstvene skupove u različitim dijelovima države, pa se troškovi Centra po toj stavki znatno povećani nego u proteklim godinama.

b) PROGRAM INFORMATIZACIJE/OPREMA

OBRAZLOŽENJE PROGRAMA INFORMATIZACIJE/OPREMA – ukupno 100.000,00 kn

Računala: S obzirom na to da su neka računala u Hrvatskom memorijalno-dokumentacijskom centru Domovinskog rata dotrajala, mora se predvidjeti njihova zamjena.

Vanjski HDD (disk + kućište): Zbog zaštitnog presnimavanja digitaliziranog gradiva (na preporuku struke da se gradivo sa DVD-a prebacuje na HDD) Centar treba osigurati veći broj vanjskih HDD-a kako bi cjelokupno prikupljeno video gradivo i fotografije prebacili na taj medij, za koji struka tvrdi da je dugotrajniji i sigurniji za čuvanje video gradiva. Vanjski disk za server potreban je radi proširenja memorijskog kapaciteta za pohranu digitaliziranog arhivskog gradiva.

Skener + printer + server: Zbog potreba skeniranja obimnog prikupljenog arhivskog gradiva, potrebno je nabaviti skener veće protočnosti. Server je potreban radi zamjene i dotrajalosti postojećeg, a uz novi server potrebno je osigurati i softver za novu bazu podataka za smrtno stradale hrvatske građane u Domovinskom ratu.

Ravnatelj
Izv. prof. dr. sc. Ante Nazor